

[Nygaard.]

Arbejdskraft, som hvert Aar kommer fra Landet. Landbrugets Arbejdsstyrke forringes for hvert Aar, der gaar, trods Udstykning, trods Placering af smaa Industrier ude paa Landet, Anlæg af Stationsbyer, Udflytning fra Byerne. I 1890 udgjorde Landdistrikternes Indbyggerantal 1 393 000, men i 1925 var det dalet til 1 383 000, altsaa dalet med 10 000. I samme Periode er Befolkningen vokset fra 2 172 000 til 3 268 000, og saa ser jeg endda bort fra den Forøgelse, som hidrører fra Sønderjyllands Indlemmelse i Riget. Hele Befolkningstilvæksten er altsaa godt 1 Million. Denne ene Million maa altsaa søge Brødet ved Byerhvervene. Altsaa, hele Fødselsoverskuddet fra Landbruget er gaaet til Byerne, og desuden har de 10 000, som Landbefolkningen er aftaget fra 1890 til 1925, ligeledes maattet gaa til Byerne.

Dernæst kommer vi til Virkningerne heraf. I de senere Aar, hvor Byerhvervene ikke har kunnet modtage Landbrugets Befolkningsoverskud, er Arbejdsløsheden paa Landet vokset særlig kraftigt af denne Aarsag. Dernæst vandrer Folk fra Byerne ud paa Landet, og endelig indskrænker Landmændene Arbejdskraften, særlig under de nuværende Forhold; navnlig gaar man over til at erstatte gifte Arbejdere med ganske unge Mennesker. Alle disse Forhold tilsammen skaber den kraftige Vækst af Arbejdsløsheden blandt de voksne Landarbejdere. Endelig udfoldes der ikke af Amterne og Landkommunerne synderlige Anstrengelser for at bekæmpe Arbejdsløsheden. Særlig de jydsk og de fynske Sogneraad er meget utilbøjelige til at sætte Arbejder i Gang, skønt deres Veje trænger til grundig Forbedring. De interesserer sig mere for lave Skatteprocenter end for Beboernes økonomiske Stilling og giver for øvrigt hellere gennem Hjælpe- og Fattiggasser Tilskud til Folk, der ikke kan leve af deres Løn, end de sætter Arbejder i Gang og betaler Folk, saa at de kan leve deraf. De Lønninger, jeg her har nævnt, er saa usle, at enhver vil kunne indse, at en Landarbejder, selv om han har Beskæftigelse, ikke kan leve paa menneskeværdig Maade deraf. I en Del af Sogneraadene ordner man sig, hvis man endelig sætter Arbejder i Gang, paa den Maade, at kun de Arbejdere, som ikke er understøttelsesberettigede, kan faa Arbejde; de, som kan faa Understøttelse, behøver ikke at have Arbejde. Det er mange Sogneraads Betragtning, særlig ovre i Jylland. At man herved faktisk straffer de Landarbejdere, som ved at

indtræde i en Arbejdsløhedskasse selv bidrager til at assurere sig mod Arbejdsløshed, bryder man sig ikke om, de skal spise deres Arbejdsløhedsunderstøttelse op først. Man vælter i Virkeligheden — og det kunde se ud som en Tanke — Arbejdsløhedsbyrderne over paa den Arbejdsløhedskasse, Landarbejderne har oprettet.

Denne store Arbejdsløshed om Sommeren paa Landet har dog en ganske særlig og særlig urimelig Aarsag, nemlig den, at Regeringen indkalder polsk Arbejdskraft til Landbruget, samtidig med at der gaar 1 000—2 000 Landarbejdere arbejdsløse, som gerne vilde udføre Roearbejdet. Fra 1922 er Spørgsmaalet om Indførelse af polsk Arbejdskraft blevet ordnet i et Udvalg, hvor ogsaa Arbejderorganisationen var repræsenteret, men da Arbejdsgiverne var utilfredse med, at de ikke kunde faa Polakker, medmindre Sagen var blevet grundigt undersøgt, og det var blevet konstateret, at danske Arbejdere ikke kunde skaffes, klagede de til Ministeriet over Udvalget. Endskønt der i 1927 i Kraft af Indenrigsministerens Holdning var kommet 400 Polakker mere, end der var Anledning til at indforskrive, og endskønt det i 1927 overfor Ministeriet faktisk og praktisk var blevet konstateret, at det kun var Polakker, disse større Arbejdsgivere ønskede, og at de godt kunde klare sig med lokal Arbejdskraft, naar de ikke kunde faa Polakker, ophævede den højtærede Indenrigsminister i Efteraaret 1927 dette Udvalg, hvori Arbejderorganisationen ogsaa var repræsenteret, og overdrog til et Arbejdsgiverudvalg efter Forhandling med Arbejdsdirektøren at fastsætte Antallet af Polakker, der skulde indforskrives her til Landet, og at indføre disse. Man havde altsaa paa et vist Tidspunkt dog tilladt Arbejderne ogsaa at have Haand i Hanke med dette Spørgsmaal, havde tilladt dem at tale med i Spørgsmaalet om, hvor mange Polakker der skulde indforskrives, og hvor de skulde anbringes. Nu er det kun Arbejdsgiverne og Arbejdsdirektøren, der træffer Bestemmelse om det, men man skulde dog synes, at det havde været rimeligt, at den anden Faktor, Arbejderne, ogsaa havde Medbestemmelsesret om disse Forhold.

I Sommeren 1928 er der indforskrevet 585 Polakker, samtidig med at der gik mellem 1 000 og 2 000 Landarbejdere ledige, der hellere end gerne vilde udføre det Arbejde, som Polakkerne fik. Godt 400 af disse Polakker kom til Maribo Amt, hvor der paa det Tidspunkt var omtrent 5 arbejdsløse Landarbejdere, medens 1